

บทบาทของสื่อสังคมออนไลน์ต่อการส่งเสริมการให้อามิสทานในยุคดิจิทัล The Role of Social Media in Promoting Charitable Giving in the Digital Age

มินตรา เก้าพิมาย¹, มานิตย์ อรรคชาติ²

Mintra Kaophimai¹, Manit Akkhachat²

¹นักศึกษาระดับชั้นปริญญาตรี หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพุทธศาสนศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา

¹Undergraduate student Bachelor of Education Program, Department of Buddhist Studies,
Nakhon Ratchasima Rajabhat University

²อาจารย์, คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา

²Academic Lecturer, Faculty of Humanities and Social Sciences, Nakhon Ratchasima Rajabhat University

Corresponding author, e-mail: 6640117127@nrru.ac.th

Received 24/02/2025 | Revised 07/05/2025 | Accepted 07/05/2025

บทความวิชาการ (Academic Article)

บทคัดย่อ

บทความวิชาการเรื่องนี้มุ่งศึกษาบทบาทและอิทธิพลของสื่อสังคมออนไลน์ต่อการส่งเสริมการให้อามิสทานในสังคมไทยยุคดิจิทัล โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) รูปแบบเนื้อหาที่เกี่ยวกับการทำทาน 2) บทบาทการส่งเสริมการให้อามิสทานและ 3) บทบาทต่อการบริจาคผ่านสื่อสังคมออนไลน์ในยุคดิจิทัล การศึกษานี้ใช้การเก็บข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหาจาก Facebook, X, TikTok และ Instagram

ผลการศึกษาวิเคราะห์ประเด็นวัตถุประสงค์ว่า 1) รูปแบบเนื้อหาเกี่ยวกับการทำทานบนสื่อสังคมออนไลน์มีความหลากหลาย นำเสนอในรูปแบบสื่อผสมทั้งข้อความ รูปภาพและวิดีโอ 2) บทบาทการส่งเสริมการให้อามิสทานสามารถสร้างการมีส่วนร่วมและความรู้สึกร่วมจากผู้ให้และผู้รับได้อย่างมีประสิทธิภาพ 3) บทบาทต่อการบริจาคผ่านสื่อสังคมออนไลน์ในยุคดิจิทัล ในปัจจุบันสื่อสังคมออนไลน์ทำหน้าที่เป็นพื้นที่สื่อกลางในการระดมทุน เผยแพร่ข้อมูล และสร้างแรงบันดาลใจในการทำทาน นอกจากนี้ยังมีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงรูปแบบการบริจาค โดยอำนวยความสะดวกผ่านช่องทางออนไลน์ สร้างเครือข่าย และขยายผลกิจกรรมการกุศลในวงกว้าง

การศึกษานี้สะท้อนถึงพลวัตการทำทานในสังคมไทยที่ปรับเปลี่ยนตามบริบทยุคดิจิทัล โดยสื่อสังคมออนไลน์มีบทบาทสำคัญในการสร้างวัฒนธรรมการให้และการแบ่งปันในสังคมไทยร่วมสมัย ข้อค้นพบนี้สามารถนำไปพัฒนากลยุทธ์การสื่อสารเพื่อส่งเสริมการทำความดีและการบริจาคผ่านช่องทางดิจิทัลได้อย่างมีประสิทธิภาพ

คำสำคัญ: บทบาทสื่อสังคมออนไลน์; การส่งเสริม; อามิสทาน

Abstract

This academic article explores the role and influence of social media in promoting *amisa-dana* in Thai society during the digital age. The objectives of the study are to examine 1) the types of content related to charitable giving 2) the role of social media in promoting *amisa-dana* and 3) the role of social media in facilitating donations in the digital era. Data were collected through content analysis of four major social media platforms: Facebook, X, TikTok, and Instagram.

The study found that 1) content related to charitable giving on social media is presented in diverse and multimedia formats, including text, images, and videos 2) social media effectively promotes *amisa-dana* by encouraging participation and emotional engagement between givers and receivers and 3) social media serves as a central platform for fundraising, information dissemination, and inspiring acts of kindness. Moreover, it influences changing patterns of giving by enabling convenient online donation channels, building networks, and expanding the reach of charitable activities.

This study reflects the dynamic nature of giving in Thai society, which is adapting to the digital context. Social media plays a vital role in fostering a culture of generosity and sharing in contemporary Thailand. The findings can be applied to develop effective communication strategies that promote altruism and digital donations.

Keywords: The Role of Social Media; Promotion; *Amisa-dana*

บทนำ

ในยุคดิจิทัลที่เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมีการพัฒนาอย่างรวดเร็ว สื่อสังคมออนไลน์ได้กลายเป็นส่วนสำคัญของชีวิตประจำวันของผู้คนทั่วโลก โดยเฉพาะในประเทศไทย การใช้สื่อสังคมออนไลน์มีบทบาทสำคัญในการเชื่อมโยงและกระจายข้อมูลในหลากหลายด้าน รวมถึงการส่งเสริมการให้อามิสทานหรือการบริจาคเพื่อสาธารณประโยชน์ การให้อามิสทานเป็นหนึ่งในหลักธรรมสำคัญของพุทธศาสนา ของหลักธรรมมงคล 38 เรื่องการบำเพ็ญทาน ซึ่งสะท้อนถึงความเมตตาและการแบ่งปันในสังคม ในอดีตการบริจาคมักเกิดขึ้นในบริบทของชุมชนหรือศาสนสถาน แต่ด้วยการเติบโตของสื่อสังคมออนไลน์ รูปแบบการบริจาคได้เปลี่ยนแปลงไป ทำให้ผู้คนสามารถเข้าถึงข้อมูลและมีส่วนร่วมในการบริจาคได้ง่ายขึ้นผ่านแพลตฟอร์มต่าง ๆ เช่น Facebook, X, TikTok และ Instagram องค์ประกอบหนึ่งที่สำคัญในการบริจาคเงิน คือ สื่อกลางการขอรับบริจาคเงินที่ทำหน้าที่เสนอข้อมูลข่าวสาร เป็นกระบอกเสียง ตัวแทนของผู้ประสบกับปัญหาความเดือดร้อน สื่อกลางจึงเป็น ตัวกลางสำคัญในการกระจายข่าวสารมายังผู้คนในสังคมรับรู้ถึงปัญหาที่เกิดขึ้น สื่อกลางการขอรับบริจาคอาจจะอยู่ในรูปแบบของบุคคล การรวมกลุ่มคน และการจัดตั้งองค์กรซึ่งเป็นส่วนสำคัญอย่าง ยิ่งต่อกระบวนการบริจาคเงิน การขอรับบริจาคเงินในสื่อสังคมของไทย พบว่าการใช้ภาษาและการนำเสนอเนื้อหา มีผลต่อการตอบสนองของผู้รับสาร โดยเฉพาะการสร้างความรู้สึกร่วมกันเห็นอกเห็นใจและความรับผิดชอบต่อสังคม

ปัญหาให้การบริจาทานผ่านสื่อออนไลน์ด้วยความก้าวหน้าของเทคโนโลยีและความทันสมัยของเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ ทำให้ผู้ขอรับบริจาคสามารถรวบรวมเงินจากการรับบริจาคอย่างสะดวกและ

รวดเร็ว จนในบางครั้งก็ก่อให้เกิดปัญหาขึ้นในสังคม เพราะเนื่องจากผู้ขอรับบริจาคจำนวนมากที่ไม่ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ของกฎหมาย จนก่อให้เกิดความเดือดร้อนรำคาญแก่ประชาชน โดยมีทั้งผู้ที่ขอรับบริจาคเพื่อตนเอง และเพื่อบุคคลอื่นหรือช่วยเหลือสัตว์ ซึ่งมีประเด็นปัญหาเกิดขึ้นบ่อยครั้งในสังคมและเป็นกระแสโซเชียล การขอรับบริจาคมีความเสี่ยงต่อการเปิดโอกาสให้เกิดการหลอกลวงหรือกระทำความผิดทุจริตในรูปแบบขอรับเงินบริจาคโดยอาศัยสื่อสังคมออนไลน์เป็นสื่อกลาง ในการเผยแพร่ภาพสด รูปภาพ วีดีโอ หรือข้อความเพื่อเรียกร้องความเห็นใจและขอรับความช่วยเหลือเงินบริจาค สิ่งของ จากประชาชนที่เข้าถึงสื่อได้ง่ายซึ่งการกระทำเพื่อผลประโยชน์ต่อตนเอง หรือกลุ่มบุคคล หรือองค์กร (ช่อง 8 HD, 2563)

แนวทางการแก้ไขปัญหาของการบริจาคผ่านสื่อออนไลน์หรือการเรียไหรเป็นกิจกรรมที่อาจมีผลกระทบต่อผู้คนโดยตรง ที่มีความเสี่ยงต่อการเปิดโอกาสให้เกิดการกระทำความผิดทุจริตหรือหลอกลวง ดังนั้น รัฐบาลจึงจำเป็นต้องมีกฎหมายใช้เป็นเครื่องมือในการช่วยลดการทุจริตและควบคุมการเรียไหร และการกำกับดูแลให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของผู้ที่จะบริจาคผ่านสื่อออนไลน์ ที่มีลักษณะเป็นการดำเนินการทางปกครองประเภทหนึ่งตั้งกฎหมายให้สอดคล้องกับการขอบริจาคแบบหลอกลวงให้ผู้ที่จะบริจาค่นั้นมีความรับผิดชอบอย่างถูกวิธี จึงมีความจำเป็นต้องทำความเข้าใจเกี่ยวกับทฤษฎีการใช้อำนาจอธิรัฐในการควบคุมการขอรับบริจาคแบบผิดทุจริต (สุวิมล กลิ่นแจ่ม, 2487)

สังคมไทยเป็นสังคมชาวพุทธซึ่งคนส่วนใหญ่นับถือพระพุทธศาสนาแม้จะเป็นสังคมที่ประกอบด้วยกลุ่มคนที่หลากหลายทั้งเชื้อชาติ ศาสนาและวัฒนธรรมของแต่ละท้องถิ่น แต่ความมีน้ำใจ ไมตรี ช่วยเหลือ แบ่งปันก็เป็นลักษณะร่วมของคนในสังคม ทำให้สังคมไทยเป็นสังคมที่มีวัฒนธรรมการให้ตามคำสอนพุทธศาสนาในอดีต จนถึงสังคมไทยปัจจุบัน เมื่อสังคมได้รับทราบข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับความทุกข์ของคนในสังคมที่เกิดจากภัย ธรรมชาติ ความยากจน หรือความเจ็บป่วยด้วยโรคร้ายจากสื่อต่าง ๆ ภาพที่จะเห็นตามมาก็คือ คนในสังคมทุกเชื้อชาติศาสนา ที่จะให้ความช่วยเหลือตามกำลังความสามารถ (ประเวศ วะสี, 2542: 4)

แพลตฟอร์มโซเชียลมีเดียที่คนไทยนิยมใช้มากที่สุด 5 ลำดับแรก คือ Facebook มากที่สุดเป็นอันดับหนึ่งถึง 91.5% ตามมาด้วย Line ที่ 90.5% TikTok อยู่อันดับ 3 ที่ 83.0% Facebook Messenger อยู่ในอันดับที่ 4 ที่ 81.5% และ Instagram อยู่ในอันดับที่ 5 ที่ 64.5% (ปรีดี นุกุลสมปรารถนา, 2567)

การบริจาคในสื่อสังคมออนไลน์กลายเป็นส่วนสำคัญของการช่วยเหลือผู้เดือดร้อนและการสร้างความเปลี่ยนแปลงในสังคมยุคปัจจุบัน โดยเฉพาะในประเทศไทย Facebook ได้กลายเป็นแพลตฟอร์มที่ได้รับความนิยมมากที่สุดสำหรับการบริจาค ด้วยลักษณะเฉพาะตัวที่ตอบโจทย์ทั้งผู้บริจาคและผู้รับบริจาคอย่างมีประสิทธิภาพ บทความนี้จะอธิบายถึงปัจจัยที่ทำให้ Facebook มีความโดดเด่นและกลายเป็นตัวเลือกสำคัญสำหรับการทำบุญและการระดมทุนในประเทศไทย Facebook ได้รับความนิยมในการบริจาคในประเทศไทยเนื่องจากมีฐานผู้ใช้งานที่กว้างขวาง ฟีเจอร์ที่สนับสนุนการบริจาค การแชร์ข้อมูลได้ง่ายดาย ความน่าเชื่อถือ ค่าธรรมเนียมต่ำ หรือไม่มีเลย และการตอบสนองต่อสถานการณ์ฉุกเฉินได้อย่างรวดเร็ว นอกจากนี้ ความสามารถในการสร้างความสัมพันธ์ทางอารมณ์ยังช่วยกระตุ้นให้เกิดการบริจาคในวงกว้าง การผสมผสานคุณสมบัติเหล่านี้ทำให้ Facebook กลายเป็นแพลตฟอร์มที่ทรงพลังสำหรับการบริจาคออนไลน์และเป็นเครื่องมือสำคัญในการสร้างความเปลี่ยนแปลงในสังคมไทย

ความหมายของทาน

(Lpyuth, 2023) ได้ให้ความหมายของทานดังนี้ “ทาน” ที่เราทราบโดยทั่วไป หมายถึง การให้สิ่งของได้แก่ การเสียสละสิ่งของต่างๆ ของเราเอง หรือให้ความรู้ทั้งทางโลกและทางธรรม เพื่อเป็นประโยชน์แก่ผู้อื่น การให้ทานนั้นจะให้ผลดีเต็มที่ ก็ต่อเมื่อผู้ให้สามารถเอาชนะใจตนเอง จัดความตระหนี่ ความต้องการผลตอบแทนออกไปจากใจได้ และให้ทานด้วยความบริสุทธิ์ใจ โดยไม่หวังผลตอบแทนจากผู้รับ ขอเพียงให้ได้บุญกุศล และความสบายใจเท่านั้น

(สำนักงานราชบัณฑิตยสภา, 2554) ได้กล่าวว่า ทาน เป็นคำที่มาจากภาษาบาลีว่า ทาน (ทา-นะ) แปลว่า การให้โดยทั่วไป ทาน หมายถึง การให้ทรัพย์สินของเสื้อผ้าอาภรณ์ ข้าวของเครื่องใช้แก่ผู้อื่นทานเป็นธรรมะ ข้อแรกของทศพิธราชธรรมพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตรรัชกาลที่ 9 แห่งราชวงศ์จักรี ได้พระราชทานทั้งพระราชทรัพย์ส่วนพระองค์และข้าวของมากมายเพื่อบรรเทาความทุกข์ยากขัดสนของประชาชน เป็นการให้ที่บริสุทธิ์โดยหวังให้ผู้รับพ้นจากความเดือดร้อน ทุกข์ยาก นอกจากจะได้พระราชทานข้าวของเงินทองแล้วยังได้พระราชทานสติปัญญาความรู้ ความคิดและแนวทางการดำเนินชีวิตเพื่อให้ราษฎรสามารถดำรงชีวิตได้อย่างมีความสุข ทานอย่างหนึ่งที่พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตรพระราชทาน คือ โอกาสในการศึกษาแก่คนยากไร้ เด็กอนาถา คนพิการ ผู้ป่วยโรคเรื้อรังและโรคอื่น ๆ พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตรได้ทรงจัดตั้งโรงเรียนศรีสังวาล โรงเรียนคนตาบอด โรงเรียนคนหูหนวก และโรงเรียนพระดาบสเพื่อให้บุคคลเหล่านั้นมีทางพัฒนาตนให้มีความเท่าเทียมผู้อื่น

(พระธรรมกิตติวงศ์, 2548) ได้กล่าวว่า ทาน หมายถึง การให้ การแบ่งปัน การเสียสละ การเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ หรืออีกความหมายหนึ่งคือ วัตถุที่พึงให้ ทานที่แปลว่า การให้ การแบ่งปัน การเสียสละ การเอื้อเฟื้อ หมายถึง การให้ทานด้วยจิตใจที่ตั้งงามใจที่บริสุทธิ์ มุ่งทำเพื่อบูชาพระคุณ เช่น ทำทานคุณคน เพื่อตอบแทนบิดามารดา หรือมุ่งเพื่อสงเคราะห์ เช่น ทำทานให้แก่คนตกทุกข์ได้ยาก ให้ทานแก่คนทั่วไปด้วยความเมตตากรุณาสงสาร

สรุปได้ว่า ความหมายของ "ทาน" เป็นหลักธรรมสำคัญที่มีรากฐานมาจากภาษาบาลี (ทา-นะ) ซึ่งมีความหมายลึกซึ้งมากกว่าการให้ทั่วไป ทานเป็นการแสดงออกถึงความเมตตา การเสียสละ และการแบ่งปันที่มาจากจิตใจอันบริสุทธิ์ของผู้ให้ โดยไม่หวังผลตอบแทนใด ๆ นอกเหนือจากบุญกุศลและความสบายใจ ทานสามารถแสดงออกได้หลากหลายรูปแบบ ไม่จำกัดเพียงการให้วัตถุสิ่งของเท่านั้น แต่ยังรวมถึงการให้ความรู้ทั้งทางโลกและทางธรรม การให้โอกาส และการให้แนวทางการดำเนินชีวิต ซึ่งทั้งหมดนี้ล้วนมีเป้าหมายเพื่อบรรเทาความทุกข์ยากและยกระดับคุณภาพชีวิตของผู้รับให้ดีขึ้น การให้ทานที่แท้จริงนั้นต้องเริ่มจากการเอาชนะความตระหนี่ในใจของตนเอง และให้ด้วยจิตใจที่บริสุทธิ์

การให้ที่ปรากฏในคัมภีร์พระพุทธศาสนานั้น พระผู้มีพระภาคได้ตรัสว่าด้วยทาน ที่มีผลมากให้แล้ว เกิดประโยชน์แก่ผู้รับเกิดความสุขสำราญกายสำราญใจ ทานที่ทำแล้วได้บุญต้องพร้อมด้วยองค์ 3 คือ

1. วัตถุบริสุทธิ์ คือเป็นของที่ได้มาโดยสุจริต สิ่งของที่จะบริจาคทาน จะเป็นอะไรก็ตาม จะซื้อเขามาหรือขอเขามาก็ได้ แต่ต้องเป็นสิ่งของที่เราทำมาหากินได้โดยสุจริต ไม่ได้ลักขโมย คดโกง เปียกเปื้อน หรือ

หลอกลวงเข้ามา ถ้าเป็นของซื้อ เงินที่ซื้อต้องเป็นเงินที่เราทำมาหากินได้โดยสุจริตธรรมทานนี้จึงจะชื่อว่าบริสุทธิดังเช่น วัตถุทานของชายตัดฟันที่ได้มาด้วยการรับจ้าง จัดเป็นวัตถุบริสุทธิดีแท้

2. เจตนาบริสุทธิดี คือมีจิตยินดีผ่องใส ไม่รู้สึกเสียดายที่ให้ตั้งแต่ก่อนให้ ขณะให้และหลังให้เจตนาของผู้ที่ให้ จะต้องให้ด้วยความบริสุทธิ์ใจ มุ่งให้เกิดความดีงาม ให้ใจใส ใจสะอาด ไม่ได้ให้เพื่ออวดมั่งมี อวดรวย อวดดี หรือโอ้อวด อย่างใดอย่างหนึ่ง เพราะการให้เช่นนั้นจะเป็นการให้ที่มีเจตนาที่เห็นแก่ตัว ทำไปแล้วใจจะไม่สบายใจไม่บริสุทธิ์ ในข้อนี้จะเห็นว่าการให้สังฆทานเป็นการให้ทานที่มีผลสูงสุด เพราะผู้ให้ตัดเจตนาเห็นแก่ตัวออกไปทั้งหมด ซึ่งตรงกับวัตถุประสงค์ของการให้ทานอย่างแท้จริง

3. บุคคลบริสุทธิดี คือ เลือกให้แก่ผู้รับที่เป็นผู้มีศีลบริสุทธิดี มีความสงบเรียบร้อย ตั้งใจประพฤติธรรม โดยทั่วไปแล้วพระสัมมาสัมพุทธเจ้าทรงสอนว่า พระสงฆ์เป็นเนื้อนาบุญของโลก แต่ถึงกระนั้นก็ทรงสอนให้เลือก ถ้าจะนิมนต์พระภิกษุเฉพาะเจาะจง ก็ให้นิมนต์พระที่เคร่งครัด ในสิกขาวิสัยน่าเลื่อมใส ถ้าจะนิมนต์พระ ไม่เฉพาะเจาะจง ให้สมภารจัดให้ ก็ให้เลือกนิมนต์จากหมู่สงฆ์ที่ประพฤติสิกขาวิสัยเคร่งครัดสำหรับผู้ให้ทานคือตัวเราเอง ก็ต้องมีศีลบริสุทธิดี จึงจะได้บุญมาก จะเห็นว่าทุกครั้งที่เราจะถวายสังฆทาน พระท่านจะให้ศีลก่อน เพื่อว่าอย่างน้อยที่สุดในขณะนั้นเรายังมีศีล 5 ครบ จะได้เกิดบุญกุศลเต็มทีการให้ทานที่ถือว่าไม่ดี และยังอาจเป็นบาปกรรมถึงเราทางอ้อม ได้แก่

1. ให้สุรา ยาเสพติด เป็นต้น (ถ้าเขาเมาแล้วขับรถชนตาย เราก็มมีส่วนบาปด้วย)
2. ให้อาวุธ (ถ้าอาวุธนั้นถูกเอาไปใช้ประหัตประหาร บาปก็มาถึงเราด้วย)
3. ให้มหรสพ คือการบันเทิงทุกรูปแบบ
4. ให้สัตว์เพศตรงข้ามเพื่อผสมพันธุ์ อันนี้รวมถึงการจัดหาสาว ๆ ไปบำเรอผู้มีอำนาจหรือผู้น้อยด้วย เป็นต้น
5. ให้ภาพลามก หรือสิ่งพิมพ์ลามก เพราะทำให้เกิดความกำหนัด เกิดกามกำเริบ (เมื่อดูแล้วเกิดไปฉุดคร่า ช่มชืนใคร บาปก็ตกทอดมาถึงเราด้วย)

ประเภทของทาน

1. อามิสทาน คือ การให้วัตถุสิ่งของเป็นทาน
2. ธรรมทาน คือ การให้ความรู้เป็นทาน ถ้าเป็นความรู้ทางโลก เช่น ให้ศิลปะวิทยาการ ต่าง ๆ เรียกว่า วิทยาทานหากเป็นความรู้ทางธรรม เช่น สอนให้ละชั่ว ประพฤติดี ทำใจให้ผ่องใส เรียกว่า ธรรมทาน
3. อภัยทาน คือ การสละอารมณ์โกรธเป็นทาน ให้อภัย ไม่จองเวร สละอารมณ์โกรธพยาบาทให้ขาดออกจากใจ

จุดมุ่งหมายของการให้ทาน

1. ให้เพื่อทำคุณ เป็นการให้เพื่อยึดเหนี่ยวน้ำใจกัน ให้เพื่อให้ผู้รับนิยมชมชอบในตัวผู้ให้ ไม่ได้มุ่งเพื่อเป็นบุญ เช่น คนที่สมัครผู้แทนฯ ถึงเวลา หาเสียงก็ก็เอาถิ่น ฟ้าป่า ไปทอด 10 วัด 20 วัด ไปสร้างสะพาน สร้างถนน เพื่อให้ชาวบ้านเห็นว่าตนเป็นคนใจบุญ จะได้ลงคะแนนเสียงให้ตนหรือบางคนรักพี่สาว เขาก็เลยเอาขนมไปฝากน้องชาย การให้อย่างนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อผลประโยชน์ เพื่อให้ผู้รับรักตัวผู้ให้ การทำเช่นนี้ถ้าถามว่าได้บุญไหม ก็เห็นจะต้องตอบว่า ได้เหมือนกันแต่น้อยหรือได้ไม่เต็มที่ การให้ที่จะได้บุญมากนั้น ต้องให้เพื่ออนุเคราะห์และสูงขึ้นไปอีกคือให้เพื่อบูชาคุณ

2. ให้เพื่ออนุเคราะห์ เป็นการอุดหนุนเอื้อเฟื้อกัน ให้ด้วยความเมตตากรุณา เช่น พ่อแม่ให้อาหาร แก่ลูก ครูอาจารย์ให้ความรู้แก่ศิษย์ ผู้มีทรัพย์บริจาคทรัพย์เพื่อเป็นทุนการศึกษาแก่นักเรียนที่ยากจน เป็นต้น

3. ให้เพื่อบูชาคุณ เมื่อมีผู้ปรารถนาดีต่อเรา เมตตากรุณา ช่วยเหลือ อุปการะเรา เช่น พ่อแม่ ครู อาจารย์ เราก็แสดงความเคารพนบถนอบท่านด้วย กาย วาจา ใจ บูชาคุณท่านด้วยทรัพย์สินตามกำลัง ยาม ท่านเจ็บป่วยก็ช่วย พยาบาลรักษา ไม่ละทิ้งท่านทั้งในยามสุขและยามทุกข์ นอกจากนี้บุคคลที่ควรบูชาคุณ คือพระภิกษุสามเณรผู้ทรงคุณธรรม เป็นผู้ชี้ทางสันติสุขแก่โลก ให้รู้จักบาปบุญคุณโทษ เป็นธุระคอยสั่งสอนอบรมแนะนำประชาชนให้พ้นทุกข์ เราก็บูชาท่านด้วยปัจจัยสี่ เพื่อให้ท่านมีกำลังบำเพ็ญสมณธรรมและบำเพ็ญประโยชน์แก่เพื่อนมนุษย์ตามสมณวิสัยได้เต็ม (Dmc.tv, 2010)

สรุปจากข้อความ การให้ทานเป็นหนึ่งในคุณธรรมสำคัญที่ช่วยหล่อหลอมจิตใจให้เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ และสร้างความสงบสุขในสังคม ทั้งยังเป็นพื้นฐานของการอยู่ร่วมกันอย่างเกื้อกูล “ทาน” มีความหมายครอบคลุมทั้งการให้ การแบ่งปัน การเสียสละ และการมอบสิ่งที่มีคุณค่าแก่ผู้อื่น ด้วยความตั้งใจและความบริสุทธิ์ใจ ไม่ว่า จะเป็นการให้เพื่อสงเคราะห์ผู้ตกทุกข์ได้ยากหรือเพื่อบูชาคุณบุคคลสำคัญ เช่น บิดามารดา ครูอาจารย์ หรือพระสงฆ์ จุดมุ่งหมายของการให้ทานการให้ทานมีจุดมุ่งหมายที่แตกต่างกัน เช่น การให้เพื่อสร้างความสัมพันธ์ การให้เพื่ออนุเคราะห์ผู้อื่นด้วยความเมตตา และการให้เพื่อบูชาคุณของผู้มีพระคุณ การให้ด้วยจุดมุ่งหมายเพื่อเมตตาและบูชาคุณ จะส่งผลอานิสงส์มากกว่าการให้เพื่อผลประโยชน์ส่วนตัวสิ่งที่ไม่ควรให้เป็นทานแม้การให้จะ ถือว่าเป็นสิ่งดี แต่บางสิ่งเมื่อให้แล้วอาจก่อให้เกิดผลเสีย เช่น สุรา ยาเสพติด อาวุธ หรือสิ่งส่งเสริมความรุนแรงและศีลธรรมเสื่อมอานิสงส์ของการให้ทานการให้ทานมีผลดีทั้งต่อตนเองและสังคม สำหรับผู้ให้ ทานช่วยหล่อหลอมจิตใจให้บริสุทธิ์ ผ่องใส และลดความเห็นแก่ตัว สำหรับผู้รับทานช่วยเติมเต็มความต้องการทางกายจิตใจ และยังช่วยสร้างความรัก ความสามัคคีในสังคม

ความหมายของอามิสทาน

(พระครูปริยัติปัญญารัตน์, 2562) ได้กล่าวว่า อามิสทาน หมายถึง การให้วัตถุสิ่งของเครื่องใช้ต่าง ๆ และทรัพย์สินเงินทองสิ่งของนอกกายภายนอกทั้งสิ่งที่เป็นที่รักมาก เช่น อวัยวะ เลือด ดวงตา เป็นต้น

(พระพุทธทาสภิกขุ, 2568) ให้ความหมายของอามิสทานดังนี้ อามิสทาน" หรือ "วัตถุทาน" ก็ได้ วัตถุทาน คือให้วัตถุอามิสทาน ก็คือให้อามิส "อามิส" คำนี้แปลว่า เหยื่อ ฟังแล้วดูน่าขยะแขยง อามิส หมายถึงของที่จะกินทางตา ทางหู ทางจมูก ทางลิ้น ทางกาย แม้แต่ข้าวปลาอาหาร ก็เรียกว่า อามิส "อามิสทาน" เป็นทานที่มีผู้รับจะต้องมีผู้รับที่ดี แล้วก็ต้องมีวัตถุทานที่ดี และมีการให้ที่ดี คือหลักปฏิบัติเกี่ยวกับการให้วัตถุทาน ถ้าคนเราจะให้วัตถุทานหรืออามิสทาน ต้องเลือกดูให้ดี ให้มีผู้รับที่ดี ให้มีสิ่งของที่ดี แล้วมีการให้หรือการกระทำ และการให้ที่ดี เราจะได้ว่ากันต่อไปว่าจะเลือกอย่างไรจึงจะดีสำหรับตัวเราเอง

(พระธรรมกิตติวงศ์, 2549) ได้ให้ความหมายของอามิสทานดังนี้ อามิสทาน แปลว่า การให้วัตถุสิ่งของ หมายถึง การแบ่งปัน การเสียสละสิ่งของของตนให้แก่ผู้อื่น ด้วยมุ่งสงเคราะห์อนุเคราะห์บำรุงตอบแทน พระคุณบ้าง มุ่งบุญกุศลบ้าง มุ่งสร้างบารมีบ้าง สิ่งของที่พึงให้เรียกว่า ทานวัตถุ มี 10 อย่าง คือ อาหาร น้ำ เครื่องนุ่งห่ม ยานพาหนะ ม้าลายและดอกไม้ เครื่องหอม (ธูปเทียน) เครื่อง ลูบไล้ (สบู่เป็นต้น) ที่นอน ที่อยู่อาศัย และประทีป ไฟฟ้า อามิสทาน เป็นเหตุให้คนได้มีสมบัติและสวรรค์สมบัติ เป็นเหตุให้ครองใจคน ยึดเหนี่ยวน้ำใจกันไว้ได้

สรุปได้ว่า อามิสทานหรือวัตถุทาน คือการให้ที่เน้นสิ่งที่เป็นวัตถุหรือสิ่งของภายนอก โดยมีขอบเขตที่กว้างขวางตั้งแต่สิ่งของทั่วไปไปจนถึงสิ่งที่มีค่าสูงที่สุดอย่างอวัยวะของตนเอง อามิสทานมีอานิสงส์ที่สำคัญคือเป็นเหตุปัจจัยที่จะนำไปสู่การได้มาซึ่งมนุษยสมบัติและสวรรค์สมบัติ นอกจากนี้ยังมีผลในแง่ของการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างคนเราเพราะสามารถใช้เป็นเครื่องยึดเหนี่ยวน้ำใจและครองใจผู้อื่นได้ อามิสทานจึงเป็นรูปแบบของการให้ที่มีความสำคัญทั้งในแง่ของการดำรงชีวิต การสร้างความสัมพันธ์ในสังคม และการสร้างบุญกุศล โดยมีหลักการสำคัญคือต้องประกอบด้วยผู้รับที่เหมาะสม วัตถุทานที่ดี และวิธีการให้ที่ถูกต้อง จึงจะก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดทั้งต่อผู้ให้และผู้รับ ซึ่งแสดงให้เห็นว่าอามิสทานไม่เพียงแต่มีความสำคัญในแง่ของการสงเคราะห์และการสร้างบุญกุศลเท่านั้น แต่ยังมีนัยสำคัญต่อการสร้างความสัมพันธ์อันดีในสังคมอีกด้วย

อามิสทาน แบ่งตามทายก (ผู้ให้) มี 3 ประเภท คือ

1. ทานทาสะ บางที่เรียกว่า “ทาสทาน” หมายถึง การที่ให้ของที่ด้อยกว่าของที่ตนบริโภคนั้น ใช้สอยเอง เช่น เมื่อได้มะม่วงมา 3 ผล ก็เลือกผลที่เล็กที่สุดให้ไป หรือได้ 3 ผลที่มีขนาดเท่าๆ กัน ก็เลือก ผลที่ไม่ชอบใจให้ไป การให้อย่างนี้ เรียกว่า ทาสทาน เพราะว่าใจของคนตกเป็นทาสของความตระหนี่จึงให้ จตุการให้สิ่งของแก่คนที่ตนต่ำทาสบริวาร

2. ทานสหาย บางที่เรียกว่า “สหายทาน” หมายถึง คนให้ของที่เสมอกันกับที่ตนบริโภคนั้น ใช้สอยตนบริโภคนั้นใช้ของอย่างไร ถึงคราวจะให้ผู้อื่นก็ให้ของอย่างนั้น เช่น ได้มะม่วงมา 3 ผล ก็ให้ผลที่ดีเช่นเดียวกับที่ตนจะบริโภค จตุการให้สิ่งของแก่คนที่ตนมิตรสหาย

3. ทานสามิ บางที่เรียกว่า “สามิตาน” หมายถึง คนให้ของที่ตีประณีตกว่าของที่ตนบริโภคนั้น ใช้สอยโดยเลือกเอาสิ่งของที่ดีที่สุดให้ไป ซึ่งชาวพุทธทั้งหลายเวลาจะให้ ก็ให้สามิตานเป็นส่วนมาก เช่น เวลาจะตักบาตรพระ จะคัดข้าวปากหม้อ ซึ่งถือว่าเป็นส่วนที่ดีที่สุดเอาไว้ถวายพระก่อน หรือเวลาเลี้ยงพระภิกษุสามเณร จะตกแต่งข้าวปลาอาหารอย่างประณีตบรรจงกว่าที่ตนเองบริโภคถวายท่าน หรือเวลาที่จะให้ของแก่ผู้ใดคนหนึ่ง แม้ว่าจะมีฐานะเสมอหรือต่ำกว่าเรา ก็เลือกของที่ดีที่ชอบใจให้ไป อย่างนี้เรียกสามิตาน เพราะใจของผู้ให้เอาชนะความตระหนี่ เป็นนาย เป็นเจ้าของ เป็นอิสระ แล้วจึงให้ทาน จตุการให้สิ่งของแก่คนที่ตนเคารพ หรือมีพระคุณแก่ตน เช่น บิดา มารดา ครูบาอาจารย์ พระภิกษุสงฆ์

อามิสทาน แบ่งตามเจตนาของผู้ให้ มี 2 ประเภท คือ

1. ปาฏิปุคคลิกทาน คือ ทานที่ให้เฉพาะเจาะจงบุคคลใดบุคคลหนึ่ง เช่น เราจะทำบุญบ้านเลี้ยงพระจำนวน 9 รูป ก็เจาะจงไปว่าขอนิมนต์พระรูปนี้การมีเจตนาเจาะจงนิมนต์เช่นนี้ เรียกว่า "ปาฏิปุคคลิกทาน"

2. สังฆทาน คือ ทานที่ให้แก่หมู่คณะ ไม่เฉพาะเจาะจงผู้ใดคนหนึ่ง เมื่อผู้ให้ต้องการถวายปัจจัยไทยธรรม (สิ่งของที่ควรถวายพระ) ก็เต็มใจถวายแก่ภิกษุทั้งนั้นด้วยความเคารพ ยำเกรงในสงฆ์ (หมู่คณะ) โดยมิได้เจาะจงผู้ใดคนหนึ่ง เช่น เมื่อจะนิมนต์พระไปทำบุญบ้าน ก็เข้าไปหาเจ้าอาวาสหรือเจ้าหน้าที่ยี่สิบนิมนต์ของวัด กราบเรียนท่านว่าจะทำบุญบ้าน ขอนิมนต์พระสงฆ์ไปรับไทยธรรม 9 รูป ทางวัดจะส่งพระรูปใดไปรับไทยธรรมก็มีความยินดีเต็มใจถวายทานแก่ท่าน ทานที่ผู้ให้มิเจตนากว้างไม่เจาะจงนิมนต์อย่างนี้ เรียกว่า "สังฆทาน"

2.1) ภิกษุตั้งแต่ 4 รูปขึ้นไป จัดว่าเป็นสงฆ์ตามพระวินัย ดังนั้น การถวายทานแด่หมู่ภิกษุที่ไม่เจาะจง ตั้งแต่ 4 รูปขึ้นไป ก็จัดเป็นสังฆทาน

2.2) ภิกษุรูปใดรูปหนึ่ง ที่ได้รับอนุโมทนาจากสงฆ์ให้ไปรับไทยธรรม เช่น เราไปนิมนต์ โดยขอภิกษุ กับคณะสงฆ์ว่า ขอจงส่งภิกษุรูปหนึ่งไปรับสังฆทานที่บ้านด้วย ครั้นได้ภิกษุรูปใดรูปหนึ่ง ก็มีความเคารพยำเกรงในภิกษุรูปนั้น ยินดีว่าได้ส่งมาแล้ว ก็เต็มใจถวายทานนั้น ลักษณะเช่นนี้เรียกว่า สังฆทานเหมือนกัน (กัลยาณมิตร, 2564)

การให้อามิสทาน

อามิสทาน หรือการให้ทานด้วยวัตถุสิ่งของนั้น เป็นหลักธรรมสำคัญที่พระสงฆ์และผู้รู้ในพระพุทธศาสนาหลายท่านได้อธิบายและให้แง่คิดที่ลึกซึ้งไว้มากมาย

(พระพรหมคุณาภรณ์, 2550) ได้อธิบายว่า อามิสทานนั้นมีความสำคัญในหลายมิติ ทั้งในแง่ของการฝึกจิตใจให้เสียสละ ลดความยึดติดในวัตถุ การสร้างสัมพันธภาพที่ดีในสังคมผ่านการแบ่งปัน และการช่วยบรรเทาความทุกข์ยากของผู้อื่น นอกจากนี้ ท่านยังเน้นย้ำว่าการให้ทานควรประกอบด้วยปัญญาพิจารณาให้เหมาะสมกับผู้รับ และควรให้ด้วยความบริสุทธิ์ใจ ไม่หวังผลตอบแทน

(พระไพศาล วิสาโล, 2553) ได้นำเสนอมุมมองที่ทันสมัยเกี่ยวกับอามิสทาน โดยท่านเน้นว่าการให้ทานควรคำนึงถึงผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสังคม ไม่ควรสร้างภาระหรือปัญหาให้กับผู้รับในระยะยาว และการให้ทานในปัจจุบันอาจรวมถึงการให้ความรู้ ให้โอกาส หรือให้ทรัพยากรที่จำเป็นต่อการพัฒนาตนเอง นอกจากนี้ การให้ทานควรมุ่งเน้นการแก้ปัญหาที่รากเหง้า ไม่ใช่เพียงบรรเทาปัญหาเฉพาะหน้า

(สมเด็จพระพุทธโฆษาจารย์ (ป.อ. ปยุตฺโต), 2538) ได้อธิบายเรื่องทานไว้อย่างละเอียดในคัมภีร์วิสุทธิมรรค อามิสทาน คือ การให้วัตถุสิ่งของที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตของผู้รับ เช่น อาหาร เครื่องนุ่งห่ม ยารักษาโรค และที่พักอาศัย การให้ทานประเภทนี้มีจุดประสงค์เพื่อช่วยบรรเทาความทุกข์ทางกาย ช่วยให้ผู้รับสามารถดำเนินชีวิตได้อย่างราบรื่นยิ่งขึ้น และยังเป็นการแสดงออกถึงความเมตตาและความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ของผู้ให้ อามิสทานถือเป็นรูปแบบการให้ที่พบได้ทั่วไปในชีวิตประจำวันของผู้คน เนื่องจากการเป็นความช่วยเหลือในสิ่งที่จำเป็นและตอบสนองต่อความต้องการพื้นฐานของมนุษย์โดยตรง การให้วัตถุสิ่งของเหล่านี้ไม่เพียงช่วยบรรเทาความเดือดร้อนของผู้รับในระยะสั้น แต่ยังสร้างความสุขและความสบายใจให้กับผู้ให้ ซึ่งเป็นการพัฒนาจิตใจและสร้างคุณธรรมในตัวเอง การให้อามิสทานเป็นวิธีการเริ่มต้นที่ง่ายที่สุดในการฝึกฝนความเสียสละ และยังเป็นบันไดขั้นแรกสำหรับการพัฒนาจิตใจไปสู่การให้ที่มีคุณค่าสูงกว่า

สรุปได้ว่า การให้อามิสทานในปัจจุบันควรคำนึงถึงความยั่งยืนและผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม รวมถึงการให้โอกาสและทรัพยากรที่จะช่วยให้ผู้รับสามารถพัฒนาตนเองได้ในระยะยาว การให้ทานจึงไม่ใช่เพียงการสละวัตถุสิ่งของ แต่ควรประกอบด้วยปัญญาในการพิจารณาว่าจะให้อะไร ให้อย่างไร และให้เพื่อประโยชน์อะไร เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดทั้งต่อผู้ให้และผู้รับ อามิสทานเป็นหลักธรรมพื้นฐานที่สำคัญในการพัฒนาจิตใจ สร้างสังคมที่ดี และเป็นบันไดขั้นแรกในการพัฒนาไปสู่การให้ที่มีคุณค่าสูงขึ้น การให้ที่ดีควรมาจากจิตใจที่บริสุทธิ์ มีเมตตา และประกอบด้วยปัญญาที่จะก่อให้เกิดประโยชน์อย่างแท้จริง

สื่อสังคมออนไลน์

(พิมพ์ชญา พักเปี่ยม, 2563) ได้กล่าวว่า ในปัจจุบันสังคมมีการสร้างเครือข่ายสังคมในรูปแบบใหม่ ที่ผู้คนที่มีปฏิสัมพันธ์ในเครือข่ายนั้นไร้ขอบเขตทางด้านพื้นที่และเวลา ซึ่งสามารถสร้างกลุ่มเครือข่ายได้เอง โดยผ่านเทคโนโลยีการสื่อสารได้ เครือข่ายสื่อสารที่ไม่เป็นทางการที่พบเห็นได้ในปัจจุบัน เช่น เว็บบล็อก แพนเพจต่าง ๆ สิ่งเหล่านี้ก่อให้เกิดเครือข่ายสังคมออนไลน์ ซึ่งเป็นชุมชนเสมือนที่ใช้แลกเปลี่ยนความรู้ ความคิดเห็นหรือแสดงตัวตนของตนเอง

(ธนพล ตั้งสิริสฤกุล, 2562) ได้กล่าวว่า สื่อสังคมออนไลน์ คือ สังคมหนึ่งในโลก อินเทอร์เน็ตที่ผู้เล่นสามารถแสดงความคิดเห็น ทำความรู้จักและแบ่งปันสิ่งที่น่าสนใจ โดยอาศัย รูปแบบการบริการที่เป็น เว็บไซต์ที่ใช้ในการสร้างเครือข่ายสังคมสำหรับผู้ใช้งานในอินเทอร์เน็ต สามารถที่จะเขียนอธิบายกิจกรรมที่น่าสนใจ รวมทั้งข้อมูล บทความ รูปภาพ และแสดงความคิดเห็น แลกเปลี่ยนประสบการณ์ หรือความสนใจ ร่วมกันที่ผู้ใช้สามารถช่วยกันสร้างเนื้อหาขึ้นได้ตามความ สนใจของแต่ละบุคคล

(กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร, 2559) ได้ให้ความหมายของสื่อสังคม ออนไลน์ หมายถึง สื่อข้อมูล สารสนเทศ ภาพ มัลติมีเดีย หรือสื่อดิจิทัล สื่ออิเล็กทรอนิกส์ที่ใช้ช่องทางประเภทของ สื่อสังคมออนไลน์การติดต่อแบบสามารถโต้ตอบหรือแบ่งปันสื่อร่วมกันผ่านระบบ อินเทอร์เน็ต หรือระบบ เครือข่ายโทรศัพท์มือถือ ทั้งนี้ บุคคลทั่วไปสามารถสื่อสาร นำเสนอ แบ่งปันและเผยแพร่ข้อมูลออกสู่ สาธารณะ โดยใช้คอมพิวเตอร์ส่วนบุคคล โน้ตบุ๊ก แท็บเล็ต หรือสมาร์ตโฟนทำให้เกิดเครือข่ายสังคมขึ้น จากการติดต่อร่วมกันของบุคคลทั่วโลก

สรุปได้ว่า เครือข่ายสังคมออนไลน์มีบทบาทสำคัญต่อวิถีชีวิตของผู้คนในสังคมปัจจุบันอย่างมาก โดยเป็นแหล่งรับรู้ข่าวสารที่รวดเร็วและเข้าถึงได้ง่าย เครือข่ายสังคมออนไลน์ยังมีผลกระทบเชิงลบ เช่น การแพร่กระจายข้อมูลเท็จที่อาจสร้างความเข้าใจผิดในวงกว้าง รวมถึงปัญหาการเสพติดสื่อสังคม ซึ่งส่งผลกระทบต่อสุขภาพจิตและประสิทธิภาพในการดำเนินชีวิตของผู้ใช้งาน โดยเป็นแหล่งรับรู้ข่าวสารที่รวดเร็วและ เข้าถึงได้ง่าย ไม่ว่าจะเป็นข่าวสารด้านสังคม การเมือง หรือเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น ผู้คนสามารถรับ ข้อมูลและแสดงความคิดเห็นได้ทันทีผ่านแพลตฟอร์มออนไลน์ต่าง ๆ นอกจากนี้ยังเป็นเครื่องมือสำคัญใน การสร้างความร่วมมือและความช่วยเหลือในยามที่มีผู้เดือดร้อนในสังคม ในปัจจุบันเครือข่ายสังคมออนไลน์ ได้เข้ามาเป็นส่วนหนึ่งของชีวิตประจำวันของผู้คนทุก กลุ่มวัย ด้วยความสะดวก รวดเร็ว และการเชื่อมโยง ที่ไร้ขีดจำกัด ทำให้ผู้ใช้งานสามารถแลกเปลี่ยนข้อมูลและความคิดเห็นได้ทันทีผ่านแพลตฟอร์มต่าง ๆ

การส่งเสริมการบริจาคผ่านสื่อสังคมออนไลน์

(นาวิก นำเสียง, 2567) ได้กล่าวว่า การบริจาคออนไลน์ไม่เพียงแต่เปิดโอกาสให้ ผู้บริจาคสามารถ มีส่วนร่วมได้อย่างสะดวกสบายจากที่บ้านหรือที่ทำงาน แต่ยังช่วยเพิ่มความโปร่งใสและความน่าเชื่อถือใน การจัดการเงินบริจาคอีกด้วย มูลนิธิและองค์กรการกุศลสามารถใช้แพลตฟอร์มออนไลน์ในการสื่อสารและ รับบริจาคได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น ทั้งนี้ยังช่วยลดความซับซ้อนในการดำเนินการด้านการเงินและ การรายงานผลอีกด้วยหนึ่งในเหตุผลสำคัญที่การบริจาคออนไลน์ได้รับความนิยมคือความสะดวกสบายผู้ บริจาคสามารถทำการบริจาคได้ตลอด 24 ชั่วโมง ไม่มีข้อจำกัดเรื่องเวลาและสถานที่ ไม่ต้องไปที่ธนาคาร หรือส่งเช็คผ่านไปรษณีย์ เพียงแค่มีการเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ตก็สามารถทำการบริจาคได้ทันที

(วนิษา แก้วสุข, 2557) ในปัจจุบันการสื่อสารบน Facebook ไม่ได้ใช้เพื่อการค้าและการเรียนรู้ เท่านั้น แต่ยังมีความสำคัญต่อการจัดกิจกรรมเพื่อช่วยเหลือสังคมได้อีกด้วย โดยเฉพาะการสื่อสารเพื่อการ

บริจาคที่ถือว่ากำลังได้รับความนิยมอย่างแพร่หลาย เนื่องจากมีค่าใช้จ่ายไม่สูง แต่สามารถเข้าถึงกลุ่มคนได้จำนวนมาก นอกจากนี้ การสื่อสารบนเครือข่ายสังคมออนไลน์ยังสามารถทำการโต้ตอบระหว่างผู้ส่งสารและผู้รับสารได้อย่างทันท่วงที ทำให้การดำเนินงานมีความรวดเร็วมากยิ่งขึ้น การบริจาคบนเครือข่ายสังคมออนไลน์ส่วนใหญ่จะเป็นการบริจาคขององค์กรไม่แสวงหากำไรที่มีวัตถุประสงค์ที่จะจูงใจผู้บริจาคให้เข้าร่วมกิจกรรมเพื่อช่วยเหลือสังคม โดยผ่านช่องทางการสื่อสารด้วยการประชาสัมพันธ์เพื่อให้ผู้บริจาคเกิดความศรัทธา มีจิตกุศล และบริจาคเงินสนับสนุนการดำเนินงานขององค์กร ซึ่งการบริจาค่นั้นสามารถทำได้หลายรูปแบบ เช่น การจัดกิจกรรมรณรงค์เพื่อรวบรวมผู้มีจิตอาสาเข้าร่วมโครงการ การขอรับบริจาคเพื่อช่วยเหลือสัตว์ที่ยากไร้ เจ็บป่วย หรือแม้กระทั่งกรณีเกิดภัยพิบัติ

สรุปได้ว่า การบริจาคออนไลน์มีข้อดีหลายประการ ได้แก่ ความสะดวกสบายในการบริจาคที่สามารถทำได้ตลอด 24 ชั่วโมงจากที่ไหนก็ได้ที่มีอินเทอร์เน็ต โดยไม่ต้องเดินทางไปธนาคารหรือส่งเช็คทางไปรษณีย์ นอกจากนี้ยังช่วยเพิ่มความโปร่งใสและความน่าเชื่อถือในการจัดการเงินบริจาค องค์กรการกุศลสามารถใช้แพลตฟอร์มออนไลน์ในการสื่อสารและรับบริจาคได้อย่างมีประสิทธิภาพ และช่วยลดความซับซ้อนในการดำเนินการด้านการเงินและการรายงานผล โซเชียลมีเดียโดยเฉพาะ Facebook ได้กลายเป็นช่องทางสำคัญในการระดมทุนเพื่อการกุศล เนื่องจากมีต้นทุนต่ำแต่เข้าถึงคนจำนวนมาก สามารถสื่อสารโต้ตอบได้ทันที ทำให้การดำเนินงานรวดเร็ว องค์กรไม่แสวงหากำไรใช้การประชาสัมพันธ์ผ่านช่องทางนี้เพื่อสร้างความศรัทธาและระดมทุน โดยมีรูปแบบการบริจาคที่หลากหลาย เช่น การรณรงค์หาอาสาสมัคร การช่วยเหลือสัตว์ที่เดือดร้อน หรือการระดมทุนในกรณีเกิดภัยพิบัติ

ความสำคัญของการบริจาคออนไลน์

การบริจาคออนไลน์มีบทบาทสำคัญในปัจจุบัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในยุคที่เทคโนโลยีเป็นส่วนสำคัญของชีวิตประจำวัน ความสำคัญของการบริจาคออนไลน์สามารถแบ่งได้ดังนี้

1. เพิ่มโอกาสในการบริจาค การบริจาคออนไลน์ช่วยให้ผู้บริจาคสามารถบริจาคได้ง่ายและรวดเร็วจากทุกที่ ทุกเวลา โดยไม่ต้องเสียเวลาเดินทางไปยังสถานที่จริง การเพิ่มช่องทางการบริจาค่นี้ช่วยให้ผู้บริจาคสามารถมีส่วนร่วมในโครงการต่าง ๆ ได้อย่างสะดวกสบาย
2. ฐานผู้บริจาคที่กว้างขึ้น มูลนิธิและสมาคมสามารถเข้าถึงผู้บริจาคทั่วโลกผ่านช่องทางออนไลน์ ซึ่งทำให้สามารถขยายฐานผู้บริจาคได้มากขึ้น ไม่จำกัดเพียงแค่ในประเทศเดียว
3. การติดตามและการรายงานผล ระบบบริจาคออนไลน์ช่วยให้มูลนิธิและสมาคมสามารถติดตามการบริจาคและรายงานผลได้อย่างมีประสิทธิภาพ ด้วยการเก็บข้อมูลแบบดิจิทัลทำให้การบริหารจัดการเงินบริจาคและการรายงานผลเป็นไปอย่างโปร่งใสและมีประสิทธิภาพ
4. ความโปร่งใสและความน่าเชื่อถือ ระบบบริจาคออนไลน์ช่วยสร้างความโปร่งใสและความน่าเชื่อถือต่อผู้บริจาค เนื่องจากการทำธุรกรรมออนไลน์สามารถติดตามได้ง่าย และมีหลักฐานการบริจาคที่ชัดเจน นอกจากนี้ยังช่วยลดความเสี่ยงในการฉ้อโกงและการใช้เงินบริจาคในทางที่ไม่เหมาะสม (sundae, 2024)

บทสรุป (Conclusion)

ในยุคปัจจุบันที่เทคโนโลยีมีการพัฒนาอย่างก้าวกระโดดและการสื่อสารไร้พรมแดนผ่านสื่อสังคมออนไลน์เข้ามามีบทบาทสำคัญในชีวิตประจำวันของผู้คน การใช้แพลตฟอร์มดิจิทัล เป็นเครื่องมือในการ

กระตุ้นและส่งเสริมการบริจาคในสังคมกลายเป็นเรื่องที่พบเห็นได้บ่อยขึ้น ไม่ว่าจะเป็นการบริจาคเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัย การระดมทุนเพื่อสนับสนุนโครงการทางสังคม หรือการให้ความช่วยเหลือแก่กลุ่มคนที่ขาดแคลนในด้านต่าง ๆ การบริจาคผ่านช่องทางออนไลน์ช่วยลดข้อจำกัดด้านเวลาและสถานที่ ทำให้การเข้าถึงการทำบุญหรือการช่วยเหลือผู้อื่นเป็นเรื่องง่ายและสะดวกมากยิ่งขึ้น หนึ่งในปัจจัยสำคัญที่ทำให้การบริจาคผ่านช่องทางออนไลน์ประสบความสำเร็จ คือความสามารถในการเผยแพร่ข้อมูลได้อย่างรวดเร็ว ผู้ใช้สื่อสังคมสามารถแชร์ข้อมูลเกี่ยวกับโครงการต่าง ๆ ที่ต้องการความช่วยเหลือไปยังเครือข่ายของตนได้ในเวลาอันสั้น โดยผู้คนสามารถรับรู้ข่าวสารการทำบุญและกิจกรรมทางศาสนาได้อย่างรวดเร็วผ่านแพลตฟอร์มต่าง ๆ ทำให้การระดมทุนเพื่อช่วยเหลือวัดวาอาราม หรือผู้คนที่ขาดแคลนปัจจัยสามารถทำได้ง่ายและรวดเร็วยิ่งขึ้น อีกทั้งยังช่วยให้ผู้ที่อยู่ห่างไกลสามารถมีส่วนร่วมในการทำบุญได้โดยไม่ต้องเดินทางไปที่สถานที่โดยตรง สื่อสังคมออนไลน์ยังช่วยสร้างความโปร่งใสในการทำบุญ เพราะผู้บริจาคสามารถติดตามความคืบหน้าของการใช้จ่ายเงินบริจาค และการดำเนินกิจกรรมต่างๆ ทำให้เกิดความเชื่อมั่นและความศรัทธาในการทำบุญมากขึ้น วัดหลายแห่งได้นำเสนอภาพกิจกรรมการทำบุญ การก่อสร้าง การบูรณะ ตลอดจนการใช้จ่ายงบประมาณผ่านสื่อสังคมออนไลน์ ซึ่งช่วยให้การทำบุญมีความน่าเชื่อถือมากขึ้นโดยอาศัยความไว้วางใจและความเชื่อมโยงในสังคมดิจิทัลเป็นตัวกระตุ้นให้เกิดการบริจาคและการระดมทุนทางออนไลน์แสดงให้เห็นถึงผู้คนที่ต้องการทำบุญหรือการบริจาคผ่านสื่อออนไลน์ในการรวบรวมเงินทุนจำนวนมากจากผู้คนในวงกว้าง

การทำบุญผ่านสื่อสังคมออนไลน์ยังช่วยปรับเปลี่ยนทัศนคติของคนรุ่นใหม่ต่อการทำบุญให้เป็นเรื่องที่เข้าถึงได้ง่ายและทันสมัยมากขึ้น แทนที่จะมองว่าการทำบุญเป็นเรื่องของผู้สูงอายุหรือต้องมีพิธีตอนที่ซับซ้อน สื่อสังคมออนไลน์ได้ช่วยทำให้การทำบุญกลายเป็นกิจกรรมที่สามารถทำได้ทุกที่ทุกเวลาและเหมาะกับวิถีชีวิตของคนยุคใหม่มากขึ้น สื่อสังคมออนไลน์ในการบริจาคทานคือช่องทางสำคัญที่มีบทบาทในยุคดิจิทัล ซึ่งช่วยอำนวยความสะดวกในการติดต่อสื่อสาร แบ่งปันข้อมูล และกระจายข่าวสารได้อย่างรวดเร็วและทั่วถึง โดยการใช้แพลตฟอร์มต่าง ๆ สามารถทำให้เกิดการรับรู้เกี่ยวกับโครงการหรือกิจกรรมการบริจาคในวงกว้างองค์กรการกุศลสามารถใช้แพลตฟอร์มออนไลน์ในการสื่อสารและรับบริจาคได้อย่างมีประสิทธิภาพซึ่งส่งผลให้การทำทานหรือการบริจาคในรูปแบบต่าง ๆ มีความคล่องตัวและแพร่หลายมากยิ่งขึ้นในสังคมปัจจุบัน แต่ที่ต้องระมัดระวังในการเลือกช่องทางการทำบุญที่น่าเชื่อถือ เพื่อให้การทำบุญเกิดประโยชน์สูงสุดทั้งต่อผู้ให้และผู้รับอย่างแท้จริง

เอกสารอ้างอิง

- กนกวรรณ พวงประยงค์. (2564). พฤติกรรมการช่วยเหลือสังคมในช่วงวิกฤตโควิด-19 ของคนวัยทำงานในกรุงเทพมหานคร. วารสารสังคมศาสตร์และมานุษยวิทยาเชิงพุทธ, 6(5), 220.
- กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร. (2559). Smart social media รู้เท่าทันสื่อสังคมออนไลน์. แหล่งที่มา: www.ops.go.th/main/index.php/knowledge-base/ictc-book/158smart-social-media
- กัลยาณมิตร เพื่อนแท้สำหรับคุณ. (2564). ความรู้เรื่องทาน 3 ประเภทของทาน. ความรู้พระพุทธศาสนาเพื่อการพัฒนาตนเอง. สืบค้นวันที่ 17 มกราคม 2568. แหล่งที่มา: https://kalyanamitra.org/th/article_detail.php?i=20766

- จริยภัทร รัตนธาส. (2550). ปัจจัยกำหนดการบริจาคของครัวเรือนไทย. วิทยานิพนธ์ (ศ.ม.) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ชัยวัฒน์ ศุภศิลป์. (2559). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจบริจาคให้ศิริราชมูลนิธิ. เศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเศรษฐศาสตร์ธุรกิจ คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ทนายความ แจงแล้ว "เพจหามะเร็ง" ยอดบริจาคเฉลี่ยปีละ 10 ล้านบาท 4 ปี ยอดเงิน 33 ล้าน. (2565, 6 มิถุนายน). ข่าวช่อง 7HD ร้อนออนไลน์. สืบค้นเมื่อวันที่ 11 มิถุนายน 2565. แหล่งที่มา: <https://news.ch7.com/detail/574320>
- ทนายดัง ชี้ "ฉนวน" รับบริจาคออนไลน์ไม่เข้าข่ายผิด พ.ร.บ.ควบคุมการเรียไร. (2563, 30 มิถุนายน). ข่าวช่อง 8. สืบค้นเมื่อวันที่ 8 สิงหาคม 2564. แหล่งที่มา: https://www.thaich8.com/news_detail/897196
- ท่านพุทธทาสภิกขุ. (2568). ธรรมะไทย เรื่องที่ 7: อามิสทาน. สืบค้นวันที่ 18 มกราคม 2568. แหล่งที่มา: <https://www.dhammathai.org/store/giving/giving07.php>
- ธนพล ตั้งสิริสฤษฏ์กุล. (2562). การศึกษารูปแบบการนำเสนอข้อมูลร้านค้าเฟของฟู้ดบล็อกเกอร์ในประเทศไทยบนสื่อสังคมออนไลน์. สารนิพนธ์ การจัดการมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยมหิดล.
- นาวิก นำเสียง. (2567). ระบบบริจาคกับการเปลี่ยนแปลงของการบริจาคในยุคดิจิทัล. สืบค้นวันที่ 16 มกราคม 2568. แหล่งที่มา: <https://www.sundae.co.th/article/donation-online-platform-charity-association/>
- ประเวศ วะสี. (2529). พุทธธรรมกับสังคม. กรุงเทพฯ: หอมชาวบ้าน.
- ปณิชา นิตติพรมงคล. (2554). พฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ของคนวัยทำงานในเขตกรุงเทพฯ. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีปทุม, กรุงเทพฯ.
- ปรีดี นกุลสมปรารถนา. (2567). รวมสถิติและ Insight สำคัญๆ ของคนไทยกับการใช้ Digital และ Social Media 2024. สืบค้นวันที่ 17 มกราคม 2568. แหล่งที่มา: <https://popticles.com>
- พระครูปริยัติปัญญารัตน์ (โสภรณ ธนปญโญ). (2562). การศึกษาวัฒนธรรมการให้ในสังคมไทย. มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- พระธรรมกิตติวงศ์ (ทองดี สุรเตโช) ป.ธ. 9 ราชบัณฑิต. (2548). พจนานุกรมเพื่อการศึกษาพุทธศาสน์ชุด คำวัด. วัดราชโอรสาราม, กรุงเทพฯ.
- พระธรรมกิตติวงศ์ (ทองดี สุรเตโช) ป.ธ. 9 ราชบัณฑิต. (2549). กัลยาณมิตรเพื่อนแท้สำหรับคุณ "ภาษาธรรม" อามิสทาน. สืบค้นวันที่ 18 มกราคม 2568. แหล่งที่มา: https://kalyanamitra.org/th/article_detail.php?i=682
- พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ. ปยุตโต). (2550). ทาน ศีล ภาวนา. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ผลิธัมม.
- พระมหาสมชาย ฐานวุฑโฒ. (2547). มงคลชีวิต ฉบับ "ทางก้าวหน้า". กรุงเทพฯ: ชมรมพุทธศาสตร์สากล

ในอุปลัมภ์สมเด็จพระมหารัชมังคลาจารย์.

พระไพศาล วิสาโล. (2553). พุทธศาสนาในบริบทสังคมไทยร่วมสมัย. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มูลนิธิโกมลคีมทอง.

พิมพ์ชญา พักเปี่ยม. (2563). โลกคู่ขนาน: กรณีศึกษาขบวนการเคลื่อนไหวทางสังคมผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์ของประเทศไทย. วารสารนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี.

วนิษา แก้วสุข. (2557). การศึกษาการสื่อสารบนเครือข่ายสังคมออนไลน์กับการบริจาค กรณีศึกษามูลนิธิเพื่อสุนัขยกรั ปี 2557. การค้นคว้าอิสระ หลักสูตรนิเทศศาสตรมหาบัณฑิตสาขาวิชาการสื่อสารเชิงกลยุทธ์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพ.

สมเด็จพระพุทธโฆษาจารย์ (ป.อ. ปยุตโต). (2538). วิสุทธิมรรค: คู่มือปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐาน (ฉบับแปล) (พระธรรมกิตติวงศ์, ผู้แปล). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

สำนักงานราชบัณฑิตยสภา. (2554). ทาน (1). บทความวิทยารายการ "รู้ รัก ภาษาไทย" ออกอากาศทางสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย. สืบค้นวันที่ 17 มกราคม 2568. แหล่งที่มา: <http://legacy.orst.go.th/?knowledge=ทาน>.

สุวิมล กลิ่นแจ่ม. (2559). ปัญหาในการบังคับใช้พระราชบัญญัติควบคุมการเรียไร พุทธศักราช 2487. การศึกษาค้นคว้าอิสระ, นิติศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 12-13.

Dmc.tv. (2010). ทาน-ทางมาแห่งทรัพย์สมบัติ ความหมายของทาน. สืบค้นวันที่ 16 มกราคม 2568. แหล่งที่มา: <https://www.dmc.tv/article/7980>

Lpyuth. (2023). ทาน (Th). สืบค้นวันที่ 17 มกราคม 2568. แหล่งที่มา: <https://www.interhq.org/teaching/2023/02/17/ทาน-th/>

Sundae. (2024). ระบบบริจาคกับการเปลี่ยนแปลงของการบริจาคในยุคดิจิทัล. สืบค้นวันที่ 17 มกราคม 2568. แหล่งที่มา: <https://www.sundae.co.th/article/donation-online-platform-charity-association/>